

Datum : 20 januari 2022
Onderwerp: internetconsultatie Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden
Contactpersoon: mr. M. Bockting

De Landelijke organisatie Sociaal Raadslieden (LOSRA, Sociaal Werk Nederland) reageert graag op voorgestelde wijziging van de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden. In onze reactie gaan we in op de volgende onderdelen:

1. De voorgestelde extra vermogensvrijstelling is te laag;
2. De doelgroep die voor de extra vermogensvrijstelling in aanmerking komt is te beperkt;
3. Er dient meer benadrukt te worden dat gemeenten en waterschappen geen extra voorwaarden mogen stellen;
4. Een betere rechtsbescherming is nodig.

1) De voorgestelde extra vermogensvrijstelling is te laag

Ieder jaar komen sociaal raadslieden weer mensen tegen die van een minimuminkomen weten te sparen voor een nieuw bed, vervanging witgoed, goede fiets en van dat gespaarde geld dan ook de gemeentelijke belastingen mogen betalen. Met de huidige voorgestelde regeling zal dit **niet** veranderen.

In het huidige voorstel worden veel te lage grenzen gehanteerd voor een erg beperkte groep.

In de eerste plaats is het goed te realiseren dat inmiddels ook duidelijk is dat de vermogensgrenzen in de Participatiewet zelfs al te laag zijn. In een recent rapport wordt aangegeven dat het ophogen van het bedrag goed te motiveren is.¹ Het is dan ook erg vreemd dat er nu bedragen worden vermeld die lager zijn dan de normen in de Participatiewet.

In het verleden is ook geadviseerd om een extra vermogensvrijstelling van € 2.000 te hanteren.² Dat is vanwege de inflatie inmiddels achterhaald. Naar huidige maatstaven ligt een extra vermogensvrijstelling van minimaal € 2.500 meer in de reden. Wellicht kan het Nibud adviseren hoeveel buffer voor een gezond financieel huishouden nodig is.

2) De doelgroep die voor de extra vermogensvrijstelling in aanmerking komt is te beperkt

Het huidige voorstel beoogt de vermogensgrens voor een beperkt aantal groepen te verhogen.

De LOSRA vindt dat iedereen (arbeidsongeschikten, gepensioneerden, werklozen en werkenden) in aanmerking moet komen voor een extra vermogensvrijstelling. Iedereen heeft een buffer nodig om een gezond financieel huishouden te kunnen voeren. Het tegenargument zoals dit in de toelichting wordt genoemd, dat dit tot een armoedeval gaat leiden gaat niet op. Werkenden kunnen immers, bij een laag inkomen ook in aanmerking komen voor kwijtschelding. Ook zij hebben baat bij een extra vermogensvrijstelling.

¹ W.F.A. Eiselin, H. van Deutekom en H.W.M. Nacinovic, [Rapport inventarisatie verbeterpunten Participatiewet](#), oktober 2021, p. 20.

² Nadja Jungmann, Tamara Madern, Roeland van Geuns en Andre Moerman, [Knellende schuldenwetgeving](#), juni 2018, p.41.

De LOSR vindt bovendien dat de vermogensvrijstelling voor alle gemeenten en waterschappen zou moeten gelden. Al die verschillen leiden tot onnodige rechtsongelijkheid. Wij stellen voor: Neem de extra vrijstelling op in de Uitvoeringsregeling invorderingswet in plaats van in de voorgestelde regeling.

Daarnaast is de voorgestelde regeling ingewikkeld. Er worden acht situaties onderscheiden waar een andere vermogensvrijstelling geldt.³ Dat is aan de burgers niet uit te leggen.

Bovendien is 'duurzaam arbeidsongeschikt' een criterium wat moeilijk uitvoerbaar is. De weduwnaar die vanwege arbeidsongeschiktheid een ANW uitkering ontvangt, hoeft niet volledig te zijn afgekeurd, 45% arbeidsongeschiktheid volstaat. Deze weduwnaar moet dan bij de gemeente en het waterschap aantonen dat hij volledig arbeidsongeschikt is.

En hoe moet een bijstandsgerechtigde aantonen dat hij of zij arbeidsongeschikt is? Er vindt lang niet altijd een medische keuring plaats om dit voor de bijstand vast te stellen. En gaat de kwijscheldingsambtenaar dan de medische stukken inhoudelijk beoordelen? Lukt het dan wel bij het waterschap en niet bij de gemeente? Hoe gaan minder zelfredzame burgers dit aanpakken? Dit vergt te veel van het 'doenvermogen'. Juist de burgers met een laag inkomen zijn vaak niet in staat hun zaken goed te regelen en lopen daardoor kwijschelding mis. Zo zijn er tal van praktische problemen te bedenken.

3) Er dient meer benadrukt te worden dat gemeenten en waterschappen geen extra voorwaarden mogen stellen

De regels die gelden voor kwijschelding van gemeentelijke belastingen en waterschapslasten zijn in wet- en regelgeving vastgelegd. Gemeenten mogen hier maar beperkt van afwijken. Toch constateert de LOSR dat verschillende gemeenten extra voorwaarden hanteren om voor kwijschelding in aanmerking te komen. Bijvoorbeeld dat een verzoek om kwijschelding van de OZB en de afvalstoffenheffing niet in behandeling wordt genomen wanneer een aanslag hondenbelasting of parkeerbelasting niet is betaald, of wanneer eventuele invorderingskosten niet zijn voldaan. Deze werkwijze houdt de schuldenproblemen in stand of verergert die zelfs en is dus zeer onwenselijk.⁴ Benadruk in de toelichting op de regeling dat gemeenten en waterschappen dit soort extra voorwaarden niet mogen stellen.

4) Een betere rechtsbescherming is nodig.

Bij een afwijzing van een verzoek om kwijschelding staat beroep bij de rechtbank niet open. Burgers die zich onrechtvaardig behandeld voelen kunnen hun vraag dus niet bij een onafhankelijke rechter voorleggen. Maak dit mogelijk.

Met vriendelijke groet,

Lex Staal
Directeur Sociaal Werk Nederland

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR

³ Artikel 4 lid1 a tot en met g van de voorgestelde regeling.

⁴ A.J. Moerman & C. van Hulzen, [Kwijschelding gemeentelijke belastingen en waterschapslasten. Armoede-instrument of drukmiddel?](#), Sociaal Bestek, augustus/september, p. 21-23.